

Z- Kuşığı : 1996 yılından itibaren doğan çocuklar ve bunlar için en uygun meslekler

Ali Beba, PhD

Prof. İnovasyon ve Girişimcilik

Tamamen dijital ortamda büyüyen ve zillennials, gamers, internet kuşığı, next generation, iGen, instant online gibi pek çok farklı isimle anılan z-kuşığı kendinden evvelki tüm kuşaklardan (x, y) çok farklı. Önümüzdeki 4-5 yıl içinde iş hayatına girecek olan bu kuşağın seçeceği meslekler bu kuşağın aşığıda sıraladığım temel özellikleri ile örtüşmek zorunda.

1) Z-kuşığı multi-tasking yapar. Yani aynı anda bir çok değişik konu ile ilgilenir. Özellikle video temelli teknolojilerle iç içe yaşar. Teknoloji bu kuşak için su ve ekmek kadar kıymetli. Akıllı telefonlarını ellerinden aldığınız anda sudan çıkmış balığa döner.

2) Kurallara tahammülleri yok. Sabırsızlar. Dikkat aralıkları 8 saniye ile sınırlı. Diyalog kurmak istediğinizde bu süreyi aşarsanız başka bir konuya girerler. Karşılaştıkları sorunları çok hızlı çözer ya da çözdürürler.

3) z-kuşığı bireyleri bağımsızlıklarına çok düşkünler. Özgüvenleri tavan yapmış bu olan bu kuşağın daha önceki kuşaklardan daha güçlü analitik düşünce yetenekleri var. Daha iyi eğitim alıyorlar ve hayatlarında ulaşamayacakları hiçbir şeyin olmadığını düşündükleri için kendilerinin mutlaka farklılık -hem de önemli bir farklılık- yaratabileceklerine inanıyorlar.

4) İçine kapanıklar ve çevreleri ile daha çok dijital ortamlarda ama etkin temas kuran z-kuşığı paradan çok iş tatmini peşinde. Çalışacakları işlerin paradan çok keyif vermesi ve eğlenceli olması onlar için çok önemli.

Bu temel özellikleri z-kuşağının günümüzdeki standart meslekleri tercih etmeyeceklerini gösteriyor. İçe dönük yapıları ve aşırı bireysel özellikleri z-kuşağının kişiselleşmiş iş ortamlarını arayacaklarını ve/veya kuracaklarını gösteriyor.

Bu kuşak bireyleri için 'değişim tek değişmez' olacağı için çalışma hayatları boyunca 5'ten daha fazla ve birbiri ile ilişkisi olmayan meslekler deneyecek.

Hizmet sektörünü, reel sektörden (fiziksel üretimden) daha fazla tercih edecekler. Hayatı kolaylaştıracaklarına inandıkları yeni bilgisayar uygulamaları (applications) her birinin tercih edeceği işler arasında olacak.

Bu kuşakta 'meslek değil beceriler' önde olacak. Pek çok konuda birşeyler bilen, ama bir konuda derinlemesine bilgi ve beceri sahibi olanlar girdikleri/başlattıkları işlerde başarılı olacak. İnovasyon ve girişimciliğe çok açık olan z-kuşığı için 'kendi işini kurmak' yeni bir meslek dalı olarak ortaya çıkacaktır.

E-ticaret, robot üretimi ve kullanımı ile yapay zeka, gen terapistliği, yaşam koçluğu, en fazla ilgi çeken meslekler arasında görülecek. Endüstri devrimi 4.0 gibi gelişmeler ekseninde yeni hizmetler, robot veterinerliği, gen terapistliği, etik hackerlık, bilgi madenciliği, elektronik gazetecilik, 3D yazıcılarla yapay organ üreticiliği öne çıkan diğer meslek grupları arasında olacak. Yenilenebilir enerji kaynakları ve çevre konularında duyarlı girişimler de girecekleri meslekler arasında olacak.

STEAM (science-technology-engineering-art-mathematics) ile donanımlarını güçlendirebilmiş z-kuşağı bireyleri ise küresel faaliyet gösteren uluslararası kurumlarda çalışmayı deneyecekler ve sonunda mutlaka kendi işlerini kuracaklardır. Bu kuşak için en önemli meslek önerisi kendi becerilerini güçlendirerek öne çıkaracak STEAM konusunu çok ciddiye almalarıdır.

Futurist Ufuk Tarhan'ın sitesinden geleceğin mesleklerine 45 örnek

<http://www.ufuktarhan.com/makale/tercihlerinizi-gelecege-uygun-yapin-gelecegin-meslekleri>

1. Hafıza Onarım ve Arttırma Uzmanı
2. Nano-Medikalci
3. Organ İmalatçısı / Tasarımcısı
4. Siber Polis, Siber Terör Uzmanı
5. Dikey Çiftçi (Dikey, gökdelen çiftlikler için)
6. Dijital Çöpçü, Dijital Çöp Değerlendirme ve Geri Dönüşüm Uzmanı, Veri temizleyiciliği
7. İklim Kontrolörü ve Düzenleyicisi
8. Avatar Yöneticisi veya Hologram İlişkileri Koordinatörü
9. Hafıza Temizleme/Yenileme/Yükleme/Filtreleme Uzmanı
10. Zaman Planlamacısı, Simsarı, Komisyoncusu (Broker)
11. Kişisel Marka Tasarımcısı ve Danışmanı
12. Çocuk ve EQ-IQ Tasarımcısı
13. Duygu Tasarımcısı
14. Salgın Hastalık Güvenlikçisi
15. Robot tamircileri, Robot İşçi Ajansı
16. İnternet Pazarlama Uzmanları
17. İş Terapistleri
18. Sürdürülebilir İş Modeli Uzmanları
19. Etki ve Mahremiyet Koruyucuları
20. Sağlık Karantinacıları
21. Biyoloji ve Gen Uzmanları
22. Simülasyon, oyun uzmanları
23. Holografikerler
24. Yaşam Koçları - Gurular
25. Rüya Gerçekleştiriciler
26. Tasarım Guruları
27. Enerji ve Kaynak Müfettişleri
28. Ekomanüpülatif Çiftçiler ve Balıkçılar
29. Taşeron- Fason Yöneticiliği
30. Değişim Yöneticiliği
31. Yönetici Menajerliği
32. Hot-Line İşletmeciliği
33. Akıllı tedarik yöneticiliği
34. Sanal Market işletmeciliği
35. Robotik Sorunlar Avukatlığı
36. Yapay Zeka Pazarlamacılığı
37. 5 duyu Reklam Tasarımcılığı

38. Soru Tasarımcılığı
39. Duygu Tasarımcılığı
40. Gen Terapistliği
41. Genetik Ekonomi
42. Bilgi Madenciliği
43. Alternatif Besin Müh.
44. Franken Food Denetçiliği (Genetiği ile oynanmış ürünlerin sağlığa zarar vermemesi için oluşacak denetim mekanizmaları ve bunları uygulayanlara denecek)
45. Siber Teknoloji Mühendisi